

Overdenking

(Pieltsjerke, 11.10.2026)

Lieve mensen van de gemeente van onze Heer Jezus Christus

Jezus hield van eten.

Dat is met regelmaat te lezen in de evangeliën.

Jezus at graag met zijn vrienden, kijk maar naar de Pascha vieringen en het laatste avondmaal. Het is ook terug te vinden in de wonderbaarlijke spijzingen, waar hij met 5000 man eet, vrienden en volgelingen. En na Jezus' opstanding eet hij met de Emmaüsgangers, en na de wonderlijke visvangst eet hij vis met zijn discipelen.

Jezus at ook graag buiten de deur, en daar bedoel ik mee, met mensen die niet meetelden in de maatschappij, met onreinen, vreemdelingen, hoeren en tollenaars.

Waarom toch, dat eten?

Eten doe je om de honger te stillen. Maar ook voor de gezelligheid, om met elkaar te zijn, samen te praten, om elkaar te ontmoeten, ook met mensen van buiten je bubbel, met onbekenden.

Samen aan tafel geeft verbondenheid, en in klein gezelschap, misschien iets intiems.

En waar is het goed eten, en kun je onbekenden ontmoeten? Bij een bruiloftsmaal. Je kent daar het bruidspaar, en nog een paar mensen, maar meestal zijn het veel vreemden en onbekenden voor je, die je daar ziet. Jezus was niet vies van bruiloften. Kijk maar naar waar hij het eerste wonder verrichtte: hij veranderde water in wijn bij een bruiloft. Een bruiloft is voor iedereen wel een bekend iets, daarom gebruikt Jezus een bruiloft om iets anders te vertellen.

Vandaag gaat het weer over een bruiloftsfeest. Jezus heeft het over het Koninkrijk der hemelen en hij vergelijkt dat met een bruiloftsmaal. In eerste instantie denk je als je Jezus hoort zeggen 'het koninkrijk der hemelen is gelijk aan een koning die voor zijn zoon een bruiloft bereid had', dat het koninkrijk der hemelen als een bruiloftsfeest is, maar dat zegt Jezus niet.

En als we de tekst verder lezen wordt duidelijk dat Jezus het hier niet heeft over de bruiloft zelf, of het koninkrijk zelf, maar over de toegang tot de bruiloft, de toegang tot het koninkrijk.

Het bruiloftsmaal is een plek waar je uitstekend kunt eten. Dat hebben we in Jesaja gelezen: een feestmaal met uitgelezen gerechten, een feestmaal met uitgelezen gerechten vol merg, met gezuiverde gerijpte wijnen. Dat zal niet voor iedere bruiloft hebben gegolden, maar zeker wel voor koninklijke bruiloftsmalen. En over zo'n koninklijk feestmaal heeft Jezus het hier.

Overdenking

(Pieltsjerke, 11.10.2026)

De koning stuurt zijn dienaren op pad om de mensen uit te nodigen. Maar de genodigden komen niet, ze hebben er geen zin in. De koning is teleurgesteld, maar hij stuurt opnieuw dienaren er op uit, andere dienaren staat er specifiek in de tekst; dit keer worden de mensen dringender uitgenodigd, want alles staat klaar: de dieren zijn geslacht en alle dingen zijn gereed: de feestzaal is ingericht, de koks en het bedienend personeel staan klaar. Er is dus haast.

Maar nee, de mensen willen niet, ze hebben andere dingen te doen, dingen die ze belangrijker vinden. Sommigen storen zich zo aan de dienaren dat ze hen oppakken, mishandelen of zelfs vermoorden.

Weet u het nog, we hebben het nog steeds over het koninkrijk der hemelen.

Profeten hebben gezegd dat we welkom zijn in het koninkrijk, we hoefden er weinig voor te doen, uit handen laten vallen waar we mee bezig waren en de profeten volgen. Maar nee, we zijn te veel verknocht aan onze spulletjes, aan onze gewoonten, aan ons eigen beter weten. We negeren de profeten.

In de tekst staat expliciet dat andere dienaren worden gestuurd om de mensen uit te nodigen.

Wat moeten we verstaan onder andere profeten? Als je naar de omgeving kijkt aan wie Jezus dit vertelt, dan gaat het om het joodse volk, het volk van Israël. Dan zijn de andere profeten vergelijkbaar met de eerdere profeten. Hun boodschap is steeds dezelfde: leef zoals God wil dat je leeft: dien God en zorg voor degene die het minder hebben in de samenleving.

Als we het verhaal naar de huidige tijd trekken zou je die andere profeten ook anders kunnen zien: We luisterden niet naar de katholieke profeten, toen kwamen er protestantse profeten, maar ook daar luisterden we niet naar.

Het maakt niet uit wat de profeten zeggen, of welke profeten ons waarschuwen, we luisteren niet, we weten het beter.

We voelen ons niet geroepen naar de bruiloft te gaan, om het koninkrijk der hemelen in te gaan.

De koning hoort dat zijn dienaren werden mishandeld, en zelfs gedood. Hij ontsteekt in woede en laat de moordenaars ombrengen, en de stad in brand steken. Sommige theologen zien dit als een voorzegging van de verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70. Ik waag me daar niet aan, want niet-joden zijn met die uitleg aan de haal gegaan, en we weten wat allemaal hoe het joodse volk daar de afgelopen 2000 jaar onder geleden heeft.

Maar ik zit wel met die term 'stad' in mijn maag. Ik zou verwachten dat een koning het hele land uitnodigt, niet slechts een stad. Of had toen iedere stad haar eigen koning? Wat ook zou kunnen dat 'stad' hier niet letterlijk wordt bedoeld, maar dat een groep mensen wordt bedoeld. We weten het niet, we weten wel dat de mensen zijn uitgenodigd, en dat ze niet willen komen.

Overdenking

(Pieltsjerke, 11.10.2026)

De koning geeft een nieuwe opdracht aan zijn dienaren. Ga naar de kruispunten van de landwegen en nodig iedereen uit die je tegen komt. Kruispunten, uiteinden van de landwegen, dat is iedereen, niet alleen het Joodse volk. Iedereen, links en rechts.

Iedereen is welkom, slechten en goeden.

En er zijn er velen die de uitnodiging aannemen. Mensen zonder verplichtingen, zo van de straat. De koning is tevreden, of toch niet? Hij ziet een gast die niet is gekleed in bruiloftskleding. Vreemd, dat zal toch voor al die mensen gelden die van de landwegen zijn gekomen. Of zullen ze eerst naar huis zijn gegaan om een bruiloftskleed aan te trekken?

Nee, dat wordt hier niet bedoeld. Het gaat hier niet om het kleed maar om de houding, het gedrag van de gast. Hij is binnen gekomen, maar hoorde daar niet. Hij droeg niet de mantel der gerechtigheid, de mantel der rechtvaardigheid. Je bent alleen welkom als je gekleed bent met de mantel der gerechtigheid.

Maar wie ontvangt het bruiloftskleed? Dat is wie gelooft. Die ontvangt het kleed van de liefde van de koning. Het feestkleed is het beeld van de waardigheid.

In de context van de gelijkenis bestaat de gewoonte dat gasten bij binnenkomst een feestkleed krijgen aangereikt, zo gaan ze de bruiloftszaal binnen. Eén gast heeft geweigerd dit aan te nemen, vindt zichzelf zo goed genoeg. Het wezen van de bruiloft wijst hij af, in zijn hart gelooft hij niet wie Jezus is, de verlosser en koningszoon.

En dan kunnen we die laatste zin van de tekst beter begrijpen:

want velen zijn geroepen, maar weinigen verkoren. De koning nodigt allen uit, dat is iedereen, zonder onderscheid van volk, geloof, enzovoort. Iedereen. De eerste groep weigert, die weten het beter. De tweede groep neemt de uitnodiging aan, komt wel, maar leeft als een onrechtvaardige en wordt de zaal uitgezet. De derde groep komt en gedraagt zich zoals Jezus wil, zoals God heeft bedoeld. Er zijn slechts weinig uitverkoren.

Maar wanneer ben je dan uitverkoren? Wanneer mag je het koninkrijk binnen gaan? Jezus is daar heel duidelijk over, net zoals de profeten dat waren: heb God lief met al je krachten en heb je naaste lief als jezelf. Daar gaat het bij Jezus steeds om: God liefhebben, God aanbidden en loven, God dienen; en, zorgen voor je naaste. Dat heeft Jezus steeds voorgedaan, hij ging met tollenaars aan tafel.

En die liefde voor God en de liefde voor je naaste moet steeds je leidraad zijn voor alles wat je doet, steeds, want je moet voorbereid zijn, je weet immers niet wanneer je de uitnodiging krijgt.

Leef rechtvaardig, dan draag je je bruiloftskleed met ere, en dan ben je welkom bij het bruiloftsfeest, dan ben je welkom bij het feestmaal in het koninkrijk der hemelen, dan ben je bij God te gast.

AMEN